



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 599/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. H., P., zastúpeného advokátom JUDr. K. M., B., vo veci namietaného porušenia čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Slovenskou advokátskou komorou pod sp. zn. 792/11 a Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 11 S 31/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. novembra 2012 doručená sťažnosť JUDr. J. H., P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Slovenskou advokátskou komorou (ďalej len „komora“) pod sp. zn. 792/11

a Krajským súdom v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 11 S 31/2011. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 13. novembra 2012.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením predsedníctva komory sp. zn. 792/11 z 21. januára 2011 bol sťažovateľovi pozastavený výkon advokácie, a to z dôvodu, že mal spáchať trestný čin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, za čo bolo proti nemu vznesené obvinenie políciou. Predsedníctvo komory rozhodlo bez účasti sťažovateľa, ktorý sa zasadnutia predsedníctva nemohol zúčastniť pre vážnu chorobu, čo aj oznámil, no napriek tomu sa konalo v jeho neprítomnosti. Uznesenie predsedníctva komory nadobudlo právoplatnosť 21. februára 2011.

Sťažovateľ súčasne s ospravedlnením zaslal komore aj rozsiahle vyjadrenie k veci. Ešte predtým poskytol nové výpovede svedkov, ktoré boli získané už v rámci trestného konania a svedčili o tom, že sťažovateľ je nevinný. Žiadosťou zo 14. februára 2011 požiadal o zrušenie pozastavenia výkonu advokácie, avšak jeho žiadosti nebolo vyhovené.

Proti uzneseniu predsedníctva komory o pozastavení výkonu advokácie z 21. januára 2011 podal žalobu krajskému súdu. Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 S 31/2011 z 21. septembra 2011 bola žaloba zamietnutá. Sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie.

Po vydaní odvolaním napadnutého rozsudku krajského súdu na základe podnetu sťažovateľa došlo k zrušeniu uznesenia o pozastavení výkonu advokácie predsedníctvom komory. Následne uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 1/2012 z 30. júla 2012 bol rozsudok krajského súdu č. k. 11 S 31/2011-47 z 21. septembra 2011 zrušený a konanie bolo zastavené. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 17. septembra 2012.

Podľa názoru sťažovateľa tak komora rozhodnutím o pozastavení výkonu advokácie, ako aj krajský súd zamietnutím žaloby porušili čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru, teda prezumpciu nevinu. Skutočnosť, že proti sťažovateľovi bolo začaté trestné stíhanie,

ešte neznamená, že daný skutok aj spáchal. Rozhodnutím o pozastavení výkonu advokácie však bola táto základná zásada popretá a na sťažovateľa sa hľadelo, ako keby bol daný skutok aj spáchal, pretože nemohol vykonávať advokátsku činnosť. To, že prezumpcia nevinny sa vzťahuje aj na iné konania ako trestné konanie (teda aj na správne konanie), vyplýva jasne z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorej sa prezumpcia nevinny uplatňuje na konania týkajúce sa porušenia pravidiel hospodárskej súťaže vzťahujúcich sa na podniky. Bráni teda akémukoľvek formálnemu konštatovaniu a aj akémukoľvek náznaku zodpovednosti obvinenej osoby z daného porušenia. Pozastavenie výkonu advokácie treba považovať za určitú formu represie, čo znamená, že sťažovateľovi bola uložená sankcia majúca represívny charakter. Výrokom rozhodnutia predsedníctva komory bol sťažovateľ jednoznačne označený za vinného. Takisto výrokom krajského súdu bol označený za vinného.

Účelom prezumpcie nevinny je chrániť každého, kto bol obvinený z trestného činu, pred vyslovením výroku o vine bez toho, aby bola jeho vina preukázaná v súlade so zákonom. Jej hlavným účelom je chrániť obvineného pred akýmkoľvek výrokom, ktorý sa rovná vysloveniu jeho viny bez toho, aby bola táto predtým preukázaná v súlade so zákonom. Z prezumpcie nevinny tiež vyplýva, že žiadny orgán (hoci aj správny orgán, alebo súd) nie je oprávnený vysloviť vinu alebo výrok, ktorý sa rovná vysloveniu jeho viny ešte predtým, ako ju vyslovil príslušný súd právoplatným odsudzujúcim rozsudkom. K porušeniu prezumpcie nevinny dôjde, ak výroky, ktoré sa týkajú osoby obvinenej z trestného činu, odrážajú alebo vyjadrujú názor, že je vinná, a to ešte predtým, ako bola jej vina preukázaná v súlade so zákonom. To znamená, že výrok predsedníctva komory, ako aj výrok okresného súdu vyjadruje názor, že je sťažovateľ vinný. Aj keby absentovalo formálne konštatovanie viny, postačuje aj argumentácia nasvedčujúca tomu, že správny orgán alebo súd považuje obvineného za vinného. Možno urobiť záver, že sa na sťažovateľa neľadelo ako na vinného, ale práve naopak, došlo k jeho represívnemu postihu.

V konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 11 S 31/2011 sťažovateľ žiadal, aby krajský súd podal návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska, či je ustanovenie § 8 ods. 2 písm. b) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb.

o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákona) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) v rozpore s čl. 50 ods. 2 ústavy, resp. s čl. 6 ods. 2 dohovoru, avšak krajský súd sa s touto otázkou nevysporiadal.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 (správne má byť zrejme čl. 6 ods. 2, pozn.) dohovoru v konaniach vedených komorou pod sp. zn. 792/11 a krajským súdom pod sp. zn. 11 S 31/2011.

II.

Z uznesenia predsedníctva komory sp. zn. 792/11 z 21. januára 2011 vyplýva, že ním bol podľa § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii pozastavený výkon advokácie sťažovateľovi. Po skonštatovaní skutočnosti, že uznesením polície z 10. decembra 2010 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre trestný čin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. f) Trestného zákona (a po podrobnom oboznámení skutkovej vety popisujúcej skutok, ktorým mali byť činy spáchané), ďalej po skonštatovaní, že sťažovateľ bol v týchto súvislostiach od 13. decembra 2010 do 29. decembra 2010 vo väzbe, predsedníctvo komory poukázalo na ustanovenie § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii, podľa ktorého komora môže pozastaviť výkon advokácie tomu, proti komu sa začalo trestné stíhanie za trestný čin, do právoplatného rozhodnutia vo veci. Následne skonštatovalo, že vzhľadom na závažnosť skutku popísaného v uznesení o vznesení obvinenia z 10. decembra 2010 je predsedníctvo komory toho názoru, že je narušená dôvera v bezúhonnosť sťažovateľa. V prospech pozastavenia výkonu advokácie svedčí aj skutočnosť, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo ku dňu rozhodovania predsedníctva komory o pozastavení výkonu advokácie zrušené ani po podaní sťažnosti zo strany sťažovateľa, pričom konanie v ňom popísané bolo navyše dôvodom na vzatie sťažovateľa do väzby. Konanie uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, ktorého sa mala dopustiť osoba zapísaná v zozname advokátov komory, poškodzuje dobrý obraz advokácie a znižuje dôveru voči advokátskemu stavu. Napokon predsedníctvo komory poukazuje na to, že sťažovateľ prevzal pozvánku

na zasadnutie predsedníctva komory 13. januára 2011 a 19. januára 2011 zaslal komore ospravedlnenie svojej neúčasti na zasadnutí 21. januára 2011. Pripojil písomné vyjadrenie, ktoré predsedníctvo komory na zasadnutí 21. januára 2011 vzalo na vedomie.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 11 S 31/2011-47 z 21. septembra 2011 vyplýva, že ním bola zamietnutá žaloba sťažovateľa proti uzneseniu predsedníctva komory sp. zn. 792/11 z 21. januára 2011. Podľa názoru krajského súdu žalobné námietky sťažovateľa nie sú dôvodné. Namietal najmä porušenie procesných práv, nevykonanie dôkazov týkajúcich sa jeho trestného obvinenia a určenie, že sa trestnej činnosti nedopustil. Namietal tiež protiústavnosť ustanovenia § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii. Rozhodovať o tom, či bola, alebo nebola spáchaná trestná činnosť, o vine a nevine môžu len orgány v trestnom konaní a ich rozhodnutie je záväzné pre iné orgány a súdy (§ 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Z tohto dôvodu ani komora, ale ani všeobecný súd nie je oprávnený vykonávať dôkazy v súvislosti s obvinením z trestnej činnosti ani hodnotiť už vykonané dôkazy v rámci trestného konania. Nedošlo ani k namietanému porušeniu procesných práv sťažovateľa. V zmysle § 28 ods. 1 organizačného poriadku komory bolo povinnosťou komory vhodným spôsobom upovedomiť sťažovateľa o možnosti osobne sa vyjadriť k dôvodom, pre ktoré sa rozhodovalo o pozastavení výkonu advokácie. Komora túto svoju povinnosť aj splnila, keď sťažovateľa predvolala na 21. január 2011. Rozhodla v neprítomnosti sťažovateľa, ktorý zaslal aj obsiahle písomné vyjadrenie k veci, pričom krajský súd je zhodne s komorou toho názoru, že komora mohla takto postupovať. Poukaz sťažovateľa na Správny poriadok neobstojí, pretože na konanie podľa zákona o advokácii sa nepoužijú ustanovenia osobitného predpisu, ak nie je ustanovené inak v zmysle § 75 ods. 3 zákona o advokácii. Krajský súd nie je toho názoru, že by ustanovenie § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii bolo v rozpore s ústavou, a preto neakceptoval návrh sťažovateľa na zabezpečenie stanoviska ústavného súdu. Pozastavenie výkonu advokácie podľa § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii nie je disciplinárne opatrenie, preto sa naň nevzťahujú ustanovenia o disciplinárnom konaní. Na nové skutočnosti v trestnom konaní, ktoré vyšli najavo po rozhodnutí komory, nemožno prihliadnuť, pretože pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Možno konštatovať, že komora

postupovala v súlade so zákonom, dostatočne zistila skutkový stav a pri prijatí právneho záveru použila povolenú voľnú úvahu (správne uváženie), pričom súd voľnú úvahu nepreskúmava, preskúmava len, či rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom (§ 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), a to v danom prípade nezistil.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 1/2012 z 30. júla 2012 vyplýva, že ním bol zrušený rozsudok krajského súdu č. k. 11 S 31/2011-47 z 21. septembra 2011 a konanie bolo zastavené. Po podaní odvolania sťažovateľ krajskému súdu oznámil, že mu bolo doručené rozhodnutie komory, ktorým táto zrušila svoje rozhodnutie o pozastavení výkonu advokácie sp. zn. 792/11 z 21. januára 2011. Sťažovateľ súčasne navrhol, aby najvyšší súd zmenil rozsudok krajského súdu a určil, že preskúmané rozhodnutie komory bolo v čase od 21. januára 2011 do 2. februára 2012 nezákonné. Z uznesenia komory sp. zn. 787/12 z 3. februára 2012, ktorá postupom podľa § 71 ods. 1 písm. d) zákona o advokácii zrušil rozhodnutie o pozastavení výkonu advokácie, vyplýva, že sťažovateľ 6. decembra 2011 doručil žiadosť o prehodnotenie rozhodnutia o pozastavení výkonu advokácie, ktorú odôvodnil procesným vývojom trestného konania, podľa ktorého vykonané dokazovanie má preukazovať jeho nevinu, ako aj skutočnosťou, že pozastavenie výkonu advokácie má negatívne dôsledky nielen vo vzťahu k nemu, ale aj k jeho zamestnancom. Komora svoje rozhodnutie odôvodnila skutočnosťou, že hlavné pojednávanie v trestnom konaní bolo po vypočutí svedkov opakovane odročované a nebolo prijaté žiadne rozhodnutie, ktoré by odôvodňovalo ďalšie bránenie výkonu povolania sťažovateľovi. Podľa § 250i ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (časť vety za bodkočiarkou) ak napadnuté rozhodnutie bolo medzitým zrušené alebo zmenené, súd konanie o žalobe zastaví. Z obsahu predloženého uznesenia komory sp. zn. 787/12 z 3. februára 2012 vyplynulo, že predsedníctvo komory postupujúc podľa § 71 ods. 1 písm. d) zákona o advokácii zrušilo dňom prijatia rozhodnutia svoje rozhodnutie o pozastavení výkonu advokácie sťažovateľovi sp. zn. 792/11 z 21. januára 2011. Podľa § 10 zákona o advokácii ak odpadnú dôvody uvedené v ustanovení § 8, komora pozastavenie výkonu advokácie advokátovi bezodkladne zruší. V danej veci došlo po vydaní napadnutého rozsudku krajského súdu na základe podnetu sťažovateľa k zrušeniu preskúmaného rozhodnutia komory, čím odpadol predmet

súdneho prieskumu, na základe čoho je bez ďalšieho daný zákonný dôvod na zastavenie súdneho konania podľa § 250i ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné vysporiadať sa s vecou z procesno-právneho hľadiska. Za štandardných okolností by totiž na rozhodnutie nebola daná právomoc ústavného súdu, a to vzhľadom na princíp subsidiarity jeho právomoci vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, keďže právoplatné uznesenie komory bolo možné napadnúť v rámci správneho súdnictva žalobou podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, pričom proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok.

Riešený prípad sa však zo štandardného rámca vymyká, keďže najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa zamietnutá, a to z dôvodu, že medzičasom došlo k zrušeniu rozhodnutia komory o pozastavení výkonu advokácie novším rozhodnutím samotnej komory. Za takéhoto stavu zákon (§ 250i ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku) neumožňuje preskúmanie medzičasom už zrušeného rozhodnutia správneho orgánu, čo viedlo napokon k zastaveniu súdneho prieskumného konania.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že je daná jeho právomoc vecou sa zaoberať. Zároveň považuje sťažnosť za včas podanú v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže bola podaná v lehote dvoch mesiacov od doručenia uznesenia najvyššieho súdu.

Vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku krajského súdu č. k. 11 S 31/2011-47 z 21. septembra 2011, treba uviesť, že tento bol uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 1/2012 z 30. júla 2012 zrušený a konanie bolo zastavené. Preto je už na prvý pohľad zrejmé, že námietky sťažovateľa smerujúce proti rozsudku krajského súdu stratili význam. Napokon, sťažovateľ postup najvyššieho súdu (zrušenie rozsudku krajského súdu a zastavenie konania) nijako nenamieta a nespochybuje.

Možno konštatovať, že vznikla zriedkavá situácia, keď síce sťažovateľ ako dotknutý subjekt využil v plnom rozsahu možnosť súdneho preskúmania právoplatného rozhodnutia správneho orgánu, no napriek tomu k súdnemu preskúmaniu na základe zákonom ustanovených dôvodov nedošlo. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že správnosť uznesenia komory sp. zn. 792/11 z 21. januára 2011 musí preskúmať ústavný súd, a to aj napriek tomu, že medzičasom bolo toto uznesenie komory samotnou komorou zrušené. Podstatná je v tejto súvislosti okolnosť, že komora svoje vlastné rozhodnutie nezrušila v rámci autoremedúry so spätnou účinnosťou (*ex tunc*), ale iba odo dňa vydania nového uznesenia s účinkami *pro futuro* (*ex nunc*). Sťažovateľ má nepochybne právo na súdne preskúmanie zákonnosti a ústavnosti uznesenia predsedníctva komory sp. zn. 792/11 z 21. januára 2011 za dobu jeho účinnosti, teda až do chvíle, kým bolo toto uznesenie neskorším uznesením predsedníctva komory zrušené.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Jadrom sťažnosti je námietka, podľa ktorej uznesením predsedníctva komory došlo k zásahu do základného práva sťažovateľa na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 2 dohovoru. Okrem toho sťažovateľ namieta aj procesné pochybenie

predsedníctva komory, keďže táto v jeho veci konala a rozhodla in absentia nerešpektujúc tým sťažovateľovo ospravedlnenie neúčasti zo zdravotných dôvodov.

Porušenie ústavou a dohovorom garantovanej prezumpcie nevinu vidí sťažovateľ v dvoch rovinách. Predovšetkým je toho názoru, že samotné ustanovenie § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii umožňujúce pozastavenie výkonu advokácie tomu, proti komu sa začalo trestné stíhanie za trestný čin, je v rozpore s označenými článkami ústavy a dohovoru, pretože bez existencie právoplatného odsudzujúceho rozsudku súdu umožňuje advokáta sankcionovať pozastavením výkonu advokácie iba na základe tej skutočnosti, že bolo proti nemu vznesené obvinenie zo spáchania trestného činu. Okrem toho je presvedčený, že v uznesení predsedníctva komory je vyslovená jeho vina zo spáchania trestných činov uvedených v uznesení o vznesení obvinenia.

V súvislosti s prvou námietkou treba uviesť, že konať a rozhodnúť o súlade právnych predpisov nižšej právnej sily s právnymi predpismi vyššej právnej sily [v danom prípade o súlade § 8 ods. 2 písm. b) zákona o advokácii s čl. 50 ods. 2 ústavy, resp. s čl. 6 ods. 2 dohovoru] možno iba na základe návrhu podaného kvalifikovanými subjektmi taxatívne vymenovanými v čl. 130 ods. 1 písm. a) až e) ústavy, medzi ktoré sťažovateľ nepatrí. Tejto skutočnosti si bol sťažovateľ zrejme vedomý, a preto v rámci súdneho prieskumného konania navrhol, aby krajský súd využil svoje oprávnenie vyplývajúce z čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy a podal ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, čo však krajský súd neurobil.

Možno uzavrieť, že uvedená námietka sťažovateľa je v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy zjavne neopodstatnená.

V súvislosti s námietkou, podľa ktorej z rozhodnutia predsedníctva komory má vyplývať, že táto považovala sťažovateľa za vinného iba na základe uznesenia o vznesení obvinenia, treba poukázať na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zásada in dubio pro reo, ktorá je špecifickým výrazom prezumpcie nevinu, vyžaduje, aby sudcovia nevychádzali z vopred zaujatého presvedčenia, že obvinený spáchal čin, ktorý

sa mu kladie za vinu. Tým sa však prezumpcia nevinu v zmysle čl. 6 ods. 2 dohovoru nevyčerpáva, pretože sa vzťahuje aj na prípady, keď z vyjadrení štátnych orgánov vyplýva, že sťažujúca sa osoba spáchala trestný čin, hoci príslušné trestné konanie ešte neprebehlo. Prezumpcia nevinu je porušená, ak bez toho, aby bola vina obvineného predtým preukázaná zákonným spôsobom, súdne rozhodnutie jeho sa týkajúce bude odrážať myšlienku, že je vinný. Nie je pritom podstatné, že sporná formulácia sa neobjavila vo výroku rozhodnutia, ale iba v jeho odôvodnení (Adolf proti Rakúsku z 26. marca 1982).

Treba uviesť, že uznesenie predsedníctva komory ani svojím výrokom, ale ani odôvodnením nedeclaruje, že by sťažovateľ mal byť považovaný za vinného v zmysle uznesenia o vznesení obvinenia. Práve naopak, jasne sa v ňom uvádza, že proti sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie, teda že je zo spáchania trestnej činnosti podozrivý. Zároveň sa konštatuje, že došlo k narušeniu dôvery v bezúhonnosť sťažovateľa. Nekonštatuje sa teda strata jeho bezúhonnosti. Použité pomerne presné a jasné výrazové prostriedky neumožňujú vytvoriť dojem, že predsedníctvo komory považuje sťažovateľa za vinného.

Vzhľadom na uvedené je táto námietka tiež zjavne neopodstatnená.

K rovnakému záveru dospel ústavný súd aj vo vzťahu k námietke porušenia procesných práv sťažovateľa tým, že predsedníctvo komory konalo a rozhodlo v jeho neprítomnosti nerešpektujúc písomné ospravedlnenie neprítomnosti sťažovateľa zo zdravotných dôvodov.

Namietaný postup predsedníctva komory by mohol znamenať porušenie základného práva na inú právnu ochranu (na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čo však sťažovateľ nenamieta. Takáto námietka v žiadnom prípade nezakladá porušenie princípu prezumpcie nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 2 dohovoru. Okrem toho treba tiež uviesť, že sťažovateľ netvrdil a ani nepreukázal, že popri ospravedlnení svojej neúčasti na zasadnutí predsedníctva komory zo zdravotných

dôvodov požiadal aj o odročenie prerokovania jeho prípadu na neskorší termín (teda že by trval na svojej osobnej účasti).

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2012